

www.akep.al

**PLANI STRATEGJIK I INSPEKTIMIT
2020 – 2023**

TË SIPËRMARRESVE TË SHËRBIMEVE POSTARE

Përmbajtje

1. Hyrje.....	3
2. Misioni i Planit Strategjik të Inspektimit.....	5
3. Kuadri Ligjor.....	7
4. Objektivat e Përgjithshme të Inspektimit të Ofruesve të Shërbimeve Postare	8
5. Inspektime të Bazuara në Vlerësimin e Rrezikut.....	10
6. Tematikat e inspektimit 2020-2023.....	14
7. Pritshmëritë dhe Angazhimi.....	16

1. Hyrje

Në referim të Ligjit Nr. 46/2015 “Për shërbimet postare në Republikën e Shqipërisë”, AKEP është përcaktuar si autoriteti kombëtar përgjegjës që nxit zhvillimin e sektorit postar duke zbatuar procedurat e autorizimit, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Jep autorizimet në bazë të përcaktimeve të këtij ligji dhe rregullave të miratuara në zbatim të tij. Harton dhe miraton rregulloret në zbatim të këtij ligji, të akteve të tjera ligjore e nënligjore në fuqi, të cilat janë të detyrueshme për t’u zbatuar. Bashkëpunon me organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare, në fushën e rregullimit të shërbimeve postare. Harton dhe miraton standardet dhe kushtet teknike për ofrimin e shërbimit postar në përputhje me rekomandimet e organizatave ndërkombëtare përfshirë standardet për Ofrimin e Shërbimit Universal Postar. Kujdeset që konkurrenca ndërmjet ofruesve të shërbimeve postare të mbështetet në parimet e transparencës, mos diskriminimit dhe ndershmërisë. Mbledh dhe përpunon të dhëna statistikore dhe financiare nga ofruesit e shërbimeve postare në përmbushje të detyrave rregullatorë në zbatim të këtij ligji duke garantuar ruajtjen e sekretit për informacionin e dhënë. Miraton kushtet dhe termat e përgjithshme të shërbimeve postare. Miraton tarifatat për ofrimin e shërbimit/ëve universal postar. Zgjidh mosmarrëveshjet midis ofruesve të shërbimit postar. Mbron të drejtat e përdoruesve të shërbimeve postare, dhe zgjidh mosmarrëveshjet ndërmjet përdoruesve dhe ofruesve të shërbimeve postare. Bashkëpunon me Autoritetin e Konkurrencës dhe Autoritetin për Mbrojtjen e Konsumatorit në çështjet me interes të përbashkët. Përfaqëson Republikën e Shqipërisë në Organizatën Ndërkombëtare Rregullatorë të Shërbimeve Postare.

Për të përmbushur këto qëllime të përcaktuara në ligj, Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP) është përcaktuar gjithashtu si autoriteti kombëtar përgjegjës që mbikëqyr, kontrollon dhe monitoron veprimtaritë e ofruesve të shërbimeve postare në përputhje me ligjin dhe aktet e tjera në zbatim të tij dhe merr masa administrative, në rast të shkeljeve të këtij ligji dhe të akteve të nxjerra në zbatim të tij. Gjithashtu, mbikëqyr respektimin e kërkesave të ligjit për tarifatat e shërbimeve postare dhe merr masat e nevojshme rregullatorë në zbatim të këtij ligji. Kontrollon respektimin e kërkesave thelbësore nga ofruesit e shërbimeve postare. AKEP njëkohësisht jo vetëm që ka detyrimin të përcaktojë ofruesin e shërbimit universal, sipas kërkesave të përcaktuara në ligj por dhe inspekton për të mbikëqyr përmbushjen e detyrimeve të këtij shërbimi.

Me qëllim ushtrimin e kompetencës ligjore lidhur me mbikëqyrjen, kontrollin dhe monitorimin e veprimtarisë së ofruesve të shërbimeve postare, në përputhje me Ligjin 46/2015 “Për shërbimet postare në Republikën e Shqipërisë” si dhe aktet e tjera në zbatim të këtij ligji, veçanërisht lidhur me zbatimin e kushteve të përgjithshme të përcaktuara në Autorizimin Individual për ofrimin e shërbimit universal postar si dhe të kushteve të përcaktuara në Autorizimin Përgjithshëm dhënë subjekteve ofrues të shërbimeve alternative postare, DMKI ka përgatitur dhe paraqitur për miratim këtë Plan Strategjik të Inspektimit për periudhën 2020-2023.

Inspektimi i veprimtarisë të çdo ofruesi të shërbimit postar kryhet nga inspektorët e AKEP, të cilët do të kryejnë inspektime për zbatimin e legjislacionit dhe të akteve normative në fuqi, sipas misionit, objektivave dhe tematikave të këtij Plani Strategjik por dhe atyre vjetore e mujore që rrjedhojnë, në bazë të cilave AKEP-i kryen në mënyrë të vazhdueshme inspektimin e veprimtarisë së ofruesve të shërbimeve postare çdo vit.

Inspektimi është një hallkë e rëndësishme e shtetit ligjor për përmirësimin e klimës së biznesit dhe ndërgjegjësimin e subjekteve në zbatimin e rregullave dhe standardeve të ligjore të vendosura. Inspektimi në vetvete sipas përcaktimeve ligjore që e rregullojnë ka për qëllim mbrojtjen e interesit publik dhe të interesave të ligjshëm të personave fizikë e juridikë. Ky qëllim i veprimtarisë së inspektimit arrihet nëpërmjet vlerësimit të respektimit të kërkesave ligjore nga subjekti i inspektimit si dhe dokumentimit të praktikave të mira në respektimin e kërkesave ligjore dhe përhapjen e tyre.

Inspektimi nëse analizohet në një këndvështrim strategjik do të mund të planifikohet që të arrijë efektivitet maksimal nëse kryhet në kushtet e një bashkëpunimi reciprok dhe me përgjegjshmëri me subjektet e inspektimit dhe aktorët e përfshirë. Një metodë e tillë siguron arritjen e rezultateve më të mira të përbashkëta, dhe kjo për arsye se askush tjetër nuk ka njohje më të thellë dhe më të mirë të veprimtarisë së subjekteve të inspektimit. Në këtë funksion mbas vlerësimit të mësipërm duhet të fillohet me këshillimin e subjektit të inspektuar për zbatimin sa më korrekt të kërkesave ligjore dhe urdhërimin e korigjimit të shkeljeve të kërkesave ligjore dhe eliminimin e pasojave që rrjedhin prej tyre dhe vetëm mbasi janë ezauruar këto hapa dhe ku ligji detyron vazhdohet me dhënien e dënimeve dhe marrjen e masave të tjera administrative për shmangien e rreziqeve që mund t'u shkaktohen interesit publik dhe interesave të ligjshëm të personave fizikë dhe juridikë, të parashikuar nga ligji inspektimit apo legjislacioni i posaçëm.

Grupet e inspektimit duhet të kenë gjithmonë parasysh strategjinë e parashikuar këtu të inspektimit se në përcaktimin e një afati për korigjimin e shkeljeve të konstatuara dhe eliminimin e pasojave të tyre nga subjekti i inspektimit, merret në konsideratë rëndësia e shkeljes, pasojat e saj dhe rrethanat konkrete që përcaktojnë kohën e nevojshme për kryerjen e veprimeve për këtë qëllim, me përpjekjet maksimale nga ana e subjektit të inspektimit. Po ashtu, në përcaktimin e dënimit apo të masës që duhet marrë, inspektori i AKEP, në përputhje me rëndësinë e shkeljeve të konstatuara apo pasojave të tyre, vendos atë sanksion apo merr atë masë që është domosdoshme dhe e përshtatshme për arritjen e qëllimit të dënimit apo masës dhe që cenon më pak të drejtat apo interesat e ligjshëm të subjektit të inspektimit. Në çdo rast e rrethanë inspektori apo grupi i inspektimit të AKEP, brenda kompetencave të dhëna me ligj apo akt nënligjor, është plotësisht i pavarur në kryerjen e procedimit të inspektimit dhe marrjen e vendimeve për një rast konkret.

Një subjekt sipas përcaktimeve ligjore dhe atyre planifikuese të këtij dokumenti mund dhe duhet të inspektohet vetëm në zbatim të planeve të miratuara të inspektimit (vjeter apo mujor) sipas afateve dhe limiteve të parashikuara. Përgjashtimisht, një subjekt mund të inspektohet jashtë programit në rastet e parashikuara shprehimisht në ligj apo dhe përcaktimeve në akte nënligjore siç janë dhe ato të parashikuara në Metodikën e Inspektimit.

Siç është parashikuar në Rregulloren Nr. 45, datë 27/10/2016 “Metodikë Inspektimi i veprimtarisë së ofruesve të shërbimeve postare”, AKEP do të ushtrojë inspektimin pranë të gjithë subjekteve ofrues të shërbimeve postare të paktën një herë në vit.

Sa më sipër, dokumenti “Plani Strategjik i Inspektimit” të shërbimeve postare, paraqitet i nevojshëm për të përcaktuar qëllimin, misionin tematikat dhe objektivat e kornizat e strukturave përgjegjëse për ushtrimin e veprimtarisë inspektuese të AKEP.

2. Misioni i Planit Strategjik të Inspektimit

AKEP-i kryen në mënyrë të vazhdueshme inspektimin e veprimtarisë së sipërmarrësve që ushtrojnë aktivitetin në fushën e shërbimeve postare. Misioni i Planit Strategjik të Inspektimit është të përcaktojë drejtimit në të cilat do të zhvillohet veprimtaria e strukturave përgjegjëse të inspektimit në AKEP, në sektorin postar gjatë periudhës për të cilën po hartohet ky plan, realizimin e objektivave dhe përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara në Ligjin Nr. 46/2015 “Për Shërbimin Postar në Republikën e Shqipërisë”.

- Qëllimi i këtij misioni është kryerja e inspektimit të veprimtarisë së sipërmarrësve të autorizuar të këtij sektori ose çdo personi tjetër fizik apo juridik që zhvillon veprimtari në këtë fushë dhe marrja e masave që janë këshillimi i subjektit të inspektuar për zbatimin sa më korrekt të kërkesave ligjore dhe urdhërimin e korigjimit të shkeljeve të kërkesave ligjore dhe eliminimin e pasojave që rrjedhin prej tyre por dhe vendosja e sanksioneve në rastet e vërtetimit të kundërvajtjeve administrative, në përputhje me parashikimet përkatëse ligjore dhe nënligjore, kompetencat e AKEP dhe parimet e së drejtës;
- Inspektimi kupton një veprimtari të programuar, mbi disa rregulla të mirë përcaktuara për të parandaluar dhe kontrolluar mospërputhjen e kërkesave ligjore të vendosura sipas legjislacionit në fuqi, nga ana e subjekteve ku ushtrohet inspektimi ku parësore është zbatimi efektiv dhe eficient të legjislacionit në fuqi;
- Çdo subjekt inspektimit që ka marrë një leje, licence apo autorizim nga AKEP për të kryer një aktivitet të caktuar dhe duhet të përmbushë kritere të caktuara ligjore të përcaktuara në këto akte, si dhe ato detyrime të përcaktuara në ligj apo akte nënligjore, të cilat duhet të respektohen nga këto subjekte. Inspektimi mbron interesat e përdoruesit, të tregut dhe krijon siguri se subjektet po funksionojnë në përputhje me këto kërkesa ligjore. Inspektimi mundëson ekspertizë, siguri, garanci se proceset e vendosura në këto subjekte janë të përshtatshme dhe operojnë në përputhje me standardet e përcaktuar ligjore;

Në këtë plan strategjik është përcaktuar në funksion të misionit të tij diapazoni i fushave të inspektimit sipas akteve strategjike të AKEP dhe jo vetëm. Me fusha inspektimi nënkuptohen proceset për sa i përket përgjithësisht të procedurës, listave të verifikimit dhe dokumenteve parësore për tu inspektuar;

- Përcaktimi i rregullave për konstatimin dhe shqyrtimin e kundra vajtjeve administrative nëpërmjet inspektimit dhe veprimit “kryesisht” të AKEP, përcaktimi i procedurave dhe i afateve të ankimit ndaj akteve të inspektimit të AKEP që vendosin masa administrative, si dhe i procedurave të ekzekutimit të sanksioneve administrative;

Brenda këtij misioni ka qenë dhe vazhdon të jetë dhe pavarësia e objektiviteti i inspektorit të autorizuar shtetëror pranë AKEP. Kërcënimet e objektiviteti duhet të menaxhohen në nivele individuale angazhimi, funksionimi dhe organizative të inspektorit.

- ☒ Objektiviteti përshkruhet si një gjykim i paanshëm që i mundëson inspektorëve të kryejnë kontrollet e subjekteve të inspektimit në mënyrë të tillë që të kenë besim për sa i përket produktit të punës të tyre dhe se nuk është bërë ndonjë kompromis për sa i përket cilësisë.
- ☒ Objektiviteti kërkon që inspektorët, për problemet e inspektimit, të mos varen në gjykimet e tyre nga të tjerët. Është shumë e rëndësishme që inspektorët të jenë të pavarur, por gjithashtu edhe të shihen nga të tjerët se janë të pavarur.

Inspektorët duhet të jenë të pavarur gjatë kryerjes së punës së tyre në mënyrë të lirë dhe objektive. Pavarësia u lejon inspektorëve që të japin gjykime të paanshme dhe të drejtpërdrejta që janë me rëndësi thelbësore për zhvillimin e duhur të procesit të inspektimit. Kjo arrihet nëpërmjet statusit të inspektorëve profesionistë. Kryerja e inspektimit duhet të zhvillohet sipas kuadrit ligjor e rregullator dhe standardeve të miratuara në fuqi dhe nuk i nënshtrohet asnjë ndikimi tjetër nga individë me autoritet, qofshin këta brenda apo jashtë institucionit.

Inspektorët duhet të respektojnë rregullat e etikës dhe sjelljes në shërbimin civil.

Pavarësia organizative e inspektimit është e rëndësishme dhe nënkupton që strukturat e inspektimit raportojnë direkt tek eprori i tyre i drejtpërdrejt. Strukturat e inspektimit nuk mund të angazhohen në detyra të tjera brenda AKEP të cilat nuk lidhen me funksionimin e sistemit të inspektimit.

3. Kuadri Ligjor

- a) *Ligjin Nr. 46/2015, “Për Shërbimin Postar në Republikën e Shqipërisë”;*
- b) *Ligji Nr.44/2015, “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”;*
- c) *Ligji Nr.10433, datë 16.6.2011, “Për Inspektimin në Republikën e Shqipërisë”;*
- f) *Rregullore Nr.45, datë 27.10.2016 “Metodikë e Inspektimit të Veprimtarisë së Ofruesve të Shërbimeve Postare”;*
- g) *Rregullore Nr.36, datë 29.10.2015, “Për ofrimin e Shërbimit Universal Postar”;*
- h) *Rregullore Nr.38, datë 19.11.2015 “Për Autorizimin e Përgjithshëm për Ofrimin e Shërbimeve Postare”;*
- i) *Rregullore të tjera, urdhra, marrëveshje apo memorandume në fuqi të AKEP;*

4. Objektivat e Përgjithshme të Inspektimit të Ofruesve të Shërbimeve Postare

Objektivat e AKEP lidhur me veprimtarinë e inspektimit për periudhën 2020-2023, jepen si më poshtë:

- ❖ Inspektime periodike të ofruesve të shërbimeve Postare në përputhje me këtë plan Strategjik dhe ato Vjetor sipas përcaktimeve të Rregullores Nr. 45, datë 27.10.2016 “Metodikë e Inspektimit të Veprimtarisë së Ofruesve të Shërbimeve Postare.
- ❖ Zbatimi efektiv dhe rigoroz i legjislacionit në fuqi që rregullon fushën e shërbimeve postare në Republikën e Shqipërisë si dhe zbatimi i Direktivave, Rezolutave apo Rekomandimeve që Kuvendi i Shqipërisë vendos ndaj AKEP.
- ❖ Ushtrimi i kontrollit në distancë i veprimtarisë së Ofruesve të Shërbimeve Postare për çështjet e përshkruara në Rregulloren Nr. 45, datë 27.10.2016 “Metodikë e Inspektimit të Veprimtarisë së Ofruesve të Shërbimeve Postare”.
- ❖ Përcaktimi i mëtejshëm, nëpërmjet përditësimit të Metodikës së Inspektimit dhe jo vetëm, i procedurave të inspektimeve që kryen AKEP në zbatim të detyrimeve dhe ushtrimit të kompetencave ligjore, gjatë kontrollit të veprimtarisë së ofruesve të shërbimeve postare (sipas Ligjit Nr. 46/2015, “Për Shërbimin Postar në Republikën e Shqipërisë”, akteve nënligjore, si dhe akteve administrative të nxjerra nga AKEP, në zbatim të këtij ligji”).
- ❖ Verifikimi i shërbimeve që kanë deklaruar ofruesit në AKEP, dhe cilat nga këto shërbime ofrohen nga subjektet ofrues të shërbimit postar sipas Certifikatës së Konfirmimit të Njoftimit.
- ❖ Verifikimi i zbatimit të aktivitetit sektorial në përputhje me harmonizimin dhe standardizimin e kërkuar të veprimtarisë së të gjithë ofruesve të Shërbimeve Postare që operojnë në treg me treguesit dhe standardet evropiane dhe ato ndërkombëtare të parashikuara nga UPU-së si dhe me standardet e përcaktuara nga AKEP lidhur me cilësinë e ofrimit të shërbimit postar.
- ❖ Respektimin e kërkesave dhe parimeve të vendosura në Ligjin 46/2015 lidhur me tarifatat dhe kostot e shërbimit universal postar.
- ❖ Respektimin e kërkesave dhe parimeve të përcaktuara në pikën k, nenit 8 të Ligjit Nr.9918 datë 19.5.2008 “Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.
- ❖ Nxitjen e konkurrencës së lirë dhe efektive ndërmjet ofruesve të shërbimeve postare, duke asistuar kur kërkohet nga DTMR dhe kryer inspektime të përbashkëta me

ekspertët e saj për të garantuar dhe siguruar shërbim transparent, mos diskriminues dhe të ndershëm.

- ❖ Bashkëpunim dhe inspektime të përbashkëta me ekspertët e DDP në funksion të mbrojtjes të drejtave të përdoruesve të shërbimeve postare.
- ❖ Bashkëpunimi DMKI me Drejtoritë e tjera të AKEP-it për problemet e konstatuara si dhe realizimin e detyrave të përbashkëta, të cilat lidhen me funksionet inspektuese.

Objektivat kryesore të inspektimeve për vitin 2020-2023

Mbikëqyrja, kontrolli dhe monitorimi i veprimtarisë së Ofruesve të Shërbimeve Postare si më poshtë vijon:

- I. Inspektime tematike periodike e Ofruesve të Shërbimeve Postare në përputhje me planin Strategjik dhe Vjetor sipas përcaktimeve të Rregullores Nr. 45, datë 27.10.2016 “Metodikë e Inspektimit të Veprimtarisë së Ofruesve të Shërbimeve Postare”.
- II. Inspektimi i subjekteve ofrues të shërbimeve postare të pa inspektuar si dhe inspektimi periodik tematik i ofruesve në përputhje me planin Strategjik dhe Vjetor.
- III. Verifikimi i zbatimit të rregulloreve të AKEP-it, si Rregullorja për Ofrimin e Shërbimit Universal Postar, të Autorizimit të Përgjithshëm për Ofrimin e Shërbimeve Postare”, Rregullorja e Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve, etj;
- IV. Tematika që burojnë nga bashkëpunimi i DMKI me strukturat e tjera të AKEP-it për problemet e konstatuara si dhe realizimin e detyrave të përbashkëta;
- V. Verifikimi i shërbimeve që kanë deklaruar ofruesit në AKEP, dhe cilat nga këto shërbime ofrohen nga subjektet ofrues të shërbimit postar sipas Certifikatës së Konfirmimit të Njoftimit.

5. Inspektime të Bazuara në Vlerësimin e Rrezikut

Me qëllim të përmirësimit të caqeve të inspektimit të AKEP, ky Plan Strategjik përcakton shfrytëzimin e vlerësimit të riskut nga inspektorët të përcaktuar në metodikën e inspektimit. Sistemi i inspektimeve të bazuara në rrezik është alternativë e mirë e inspektimeve masive që struktura inspektuese e AKEP ka përjetuar dy vitet e fundit kalendarike 2018 dhe 2019. Siç është përmendur dhe më sipër, qasja aktuale është e bazuar në inspektimin e të gjitha hapësirave, procedurave dhe aktiviteteve, pavarësisht rrezikut të pasqyruar atij të mbartur si rrjedhojë e historisë së inspektimit.

Inspektimi AKEP grumbullon të dhëna, si dhe monitoron dhe analizon situatën në fushën e mbikëqyrjes inspektuese që është në kuadër të fushëveprimit të tij. Mbikëqyrja inspektuese bazohet në vlerësimin e rrezikut dhe është proporcionale me rrezikun e vlerësuar në mënyrë që ai rrezik të menaxhohet në mënyrë efektive. Vlerësimi i rrezikut edhe sipas përcaktimeve normative të AKEP është pjesë e procesit të analizës së rrezikut, i cili përfshin menaxhimin e rrezikut. Sipas shkallës, rreziku mund të jetë i ulët, i mesëm, dhe i lartë. Rreziku vlerësohet nga struktura e inspektimit në AKEP në bashkëpunim dhe me drejtoritë e tjera të AKEP gjatë përgatitjes së planit vjetor të inspektimit si para dhe gjatë inspektimit. Gjatë zbatimit të planit strategjik të mbikëqyrjes inspektuese të ndryshimeve në rrethana në bazë të të cilave është vlerësuar rreziku dhe është hartuar një plan vjetor, inspektimi përshtat vlerësimin e rrezikut dhe planin e mbikëqyrjes inspektuese me rrethana të reja.

Gjatë përgatitjes së planit strategjik të inspektimit, vlerësimi i rrezikut kryhet duke inspektuar monitorimin dhe analizën e situatës në fushën e mbikëqyrjes inspektuese që identifikon rreziqet sipas ligjit dhe rregulloreve tjera mbi të mirat, të drejtat dhe interesat e mbrojtur që mund të dalin nga sektori ose nga sjellja e subjektit të mbikëqyrur, dhe sipas kriterëve të përshtatshme, vlerëson nivelin e pasojave të padëshiruara dhe gjasat e shfaqjes së tyre në mënyrë që të arrihet një vlerësim i shkallës së rrezikut. Përveç vlerësimit të rrezikut për subjektet e mbikëqyrura, në përputhje me kriteret e përcaktuara në mënyrë specifike në Metodikat e Inspektimit, rreziku në planifikimin tonë strategjik mund të vlerësohet për territore të caktuara dhe subjekte të tjera territoriale dhe të ngjashme (për shembull: njësitë territoriale, zonat dhe nën-zonat, ndërtesat etj.), objektet dhe grupet e objekteve, me mbikëqyrjen e inspektimeve dhe nevojën për ta kryer mbikëqyrjen inspektuese.

Elementet e përbashkëta të vlerësimit të rrezikut në mbikëqyrjen inspektuese duhet të përcaktohen nga strategjia AKEP apo dhe marrëveshje, memorandume apo rekomandime të Kuvendit të RSH. Elementet specifike të vlerësimit të rrezikut dhe frekuenca e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese në bazë të vlerësimit të rrezikut, si dhe kriteret e veçanta, nuk duhet të përcaktohen nga metodikat përgjegjëse për fushën e duhur të mbikëqyrjes inspektuese por nga proceset e sipërmëndura inspektuese gjë që është e planifikuar dhe në ndryshimet ligjore të propozuara nga ne së fundmi.

Ngritja e databazës inspektimit

Inspektim mbi bazë risku parashikuar në këtë dokument nënkupton inspektimet e kryera mbi një bazë të dhënash të DMKI për sektorët, subjektet dhe objektet e inspektimit në fushën e tyre të veprimit, ku inspektorët mund të ushtrojnë funksione inspektimi, sipas së cilës subjektet me risk më të lartë inspektohen më shpesh se të tjerat për rrjedhojë;

- ✓ Inspektorët duhet të ngrenë një data baze për sektorët, entitetet dhe palët subjekt i inspektimeve për fushën e veprimtarisë së tyre, ku ata mund të zhvillojnë aktivitetin e inspektimit.
- ✓ Standardizimi i informacionit për riskun duhet të jetë një proces vazhdues. Inspektorët duhet të procesojnë dhe ndajnë informacionin përshkrues të mbledhur mbi faktorët e riskut, i cili duhet të shprehet me anë të indikatorëve të riskut.

Përmbajtja e data bazës

1. Informacionin mbi riskun që sektorët e inspektimit prodhojnë për fushën e tyre të inspektimit;
2. Informacioni mbi riskun që prodhojnë entitetet, subjekt i inspektimeve të inspektoratit përkatës;
3. Informacioni për riskun që prodhojnë objektet e inspektimit në fushën e veprimtarisë të inspektoratit.

Këto pika të data bazës së inspektimit duhet të kenë në përbërje sa më poshtë :

- Inspektorët duhet të përcaktojnë faktorët e riskut të sektorëve, entiteteve dhe palëve të tjera subjekt i inspektimit, në bashkëpunim me komunitetin shkencor profesional i fushës së tyre të inspektimit dhe duke iu referuar standardit të praktikave më të mira kombëtare dhe ndërkombëtare.
- Faktorët e riskut ndahen në faktorë risku si mundësi e jokonformitetit dhe faktorë risku në lidhje me efektet e jokonformitetit.
- Mundësia e jo-konformitetit lidhet me historikun e konformitetit dhe shpreh trendet e sektorëve dhe entiteteve, subjekt i inspektimeve në lidhje me interesin publik dhe interesat e ligjshme të personave fizik dhe juridikë.
- Efektet e jo konformitetit lidhen me dëmet dhe humbjet që mund të shkaktohen në rastet e jo konformitetit dhe shprehin ndikimin e sektorëve, entiteteve dhe palëve që janë subjekt i inspektimeve në interesin publik dhe në interesat e ligjshme të personave fizikë dhe juridik.
- Faktorët e riskut sipas pikës 2 duhet të përditësohen rregullisht, që të reflektojnë ndryshimet në kërkesat ligjore që të përmbushen/zbatohen nga sektorët, entitetet dhe palët subjekt i inspektimeve.
- Faktorët e riskut sipas pikës 3 duhet të përditësohen vazhdimisht, bazuar në fakte të reja për impaktet e sektorëve dhe entiteteve në interesin publik dhe në interesat e ligjshme të personave fizikë dhe juridikë, si dhe ndryshimi i kërkesave ligjore dhe ndryshime të tjera.

Struktura inspektuese e AKEP duhet të përcaktojë gjatë tre vjecarit në vazhdim gjatë planifikimit vjetor indikatorët plotësues të faktorëve të riskut të sektorëve, entiteteve dhe palëve të tjera që janë subjekt i inspektimeve, në bashkëpunim me komunitetin profesional/shkencor të fushës dhe me referencë si standard, standardet e praktikave më të mira kombëtare dhe ndërkombëtare. Faktorët e riskut si pjesë e vlerësimit dhe analizave duhet të shprehin në terma sasiore madhësinë e riskut brenda të njëjtit faktor risku dhe midis faktorëve të riskut të ndryshëm. Indikatorët e faktorit të riskut duhet të përmbledhin në një shumë totale të gjithë faktorët e riskut. Madhësia e faktorëve të

riskut duhet të përditësohet bazuar në prioritetet e inspektimit të përcaktuara në këtë Plan Strategjik, si dhe historia e inspektimeve të sektorëve, entiteteve dhe palëve objekt i inspektimit.

Struktura e inspektimit duhet të përmbledhë në total vlerën e indikatorëve të faktorëve të riskut në lidhje me mundësinë e jo-konformitetit dhe vlerën e indikatorëve të faktorëve të riskut në lidhje me efektet e jo-konformitetit të inspektimit të sektorëve, duke përcaktuar vlerën e përgjithshme të indikatorit të riskut për çdo sektor inspektimi. Kjo strukturë e AKEP duhet gjithashtu të përmbledhë në total vlerën e indikatorëve të faktorëve të riskut në lidhje me efektet e jo-konformitetit të inspektimit të entiteteve subjekt i inspektimit, duke përcaktuar vlerën e përgjithshme të indikatorit të riskut për çdo entitet subjekt i inspektimit.

Identifikimi dhe vlerësimi i risqeve:

Bazat për zhvillimin e këtij plani strategjik janë risqet e identifikuar edhe sipas Raportit të Vlerësimit të Riskut (RVR) dhe Tabelës së vlerësimit të riskut bashkëlidhur këtij dokumenti. Informacioni i mbledhur dhe i analizuar përcakton dhe mbulimin e formës, objektivave dhe tematikave të inspektimeve për periudhën 2020-2023. DMKI në bashkëpunim me drejtoritë e tjera në AKEP, sipas përcaktimeve ligjore, ka hartuar dhe përditësuar periodikisht këtë RVR të AKEP, ka vijuar me implementimin e tij si dhe ka kryer monitorimin e plotësimin e matricës së riskut. I gjithë ky proces i është nënshtuar analizimit, përditësimit të kontrolleve në funksion të zvogëlimit progresiv të riskut dhe shkuarjes drejt një inspektimi sa më efektiv.

Planifikimi mbi bazë risku përfshin procesin e kategorizimit të riskut sipas potencialit të tij (të lartë, të mesëm dhe të ulët).

Faktorët që ndikojnë në vlerësimin e riskut janë përzgjedhur mbi bazë të rëndësisë, natyrës dhe objektivave të inspektimit, si më poshtë:

- ☐ Pesha në treg e subjektit (ofruesit e shërbimeve postare) nga pikëpamja e rrjetit postar dhe shërbimeve publike që ofron si dhe peshës në treg referuar volumit të objekteve postare;
- ☐ Llojshmëria shërbimeve që ofrojnë ofruesit e shërbimeve postare për publikun;
- ☐ Standardet e cilësisë së shërbimit, infrastruktura dhe cilësia e rrjetit postar dhe shërbimeve që ofrojnë ofruesit e shërbimit postar;
- ☐ Numri i ankesave të përdoruesve dhe performanca e ofruesit e shërbimeve postar në zgjidhjen e mosmarrëveshjeve midis përdoruesve dhe ofruesve të shërbimeve postare si dhe midis ofruesve të shërbimit postar;
- ☐ Performanca e plotësimit të detyrimeve lidhur me sigurinë kombëtare, sigurinë e rrjeteve, mbrojtjen e të dhënave personale, regjistrimin e të dhënave identifikuese të përdoruesve, masave për gjendjet e jashtëzakonshme etj;
- ☐ Rezultatet historike të inspektimit;
- ☐ Indeksi i reagimit dhe plotësimi i rekomandimeve nga ofruesit e shërbimit postar të rregullimit të shkeljeve të konstatuara dhe vendosura nga inspektorët dhe/ose në aktet e inspektimit AKEP;
- ☐ Performanca e zbatimit të kushteve të veçanta të përcaktuara në aktet e AKEP për ofrimin shërbimin universal postar.

7. Tematikat e Inspektimit 2020-2023

I. Zbatimi i Rregullores Nr.36, date 29.10.2015 “Për ofrimin e Shërbimit Universal Postar”.

Verifikimi i detyrimit të ofruesit të shërbimit universal postar lidhur me përmbushjen e kërkesave minimale të përcaktuara nga Ligji 46/2015 për sigurimin dhe ofrimin e vazhdueshëm të shërbimit universal postar, në të gjithë territorin e vendit me çmime të përballueshme, sigurimin e ofrimit të këtij shërbimi në përputhje me ambientin teknik, ekonomik dhe social të përdoruesve, zbatimin rigoroz të parimeve për aplikimin e tarifave për shërbimin universal postar, zbatimin e Urdhrit Nr. 469, datë 27.12.2019 “Për përcaktimin e dendësisë së pikave të aksesit për ofrimin e shërbimit universal postar”, zbatimit të kërkesave të përcaktuara në Udhëzimin Nr.4038, datë 04.09.2015 “Për përcaktimin e shërbimeve universale postare që ofrohen pa pagesë për personat e verbër dhe pjesërisht të verbër, respektimi i standardeve të cilësisë së ofrimit të shërbimit universal postar si dhe dorëzimi i objekteve postare sipas përcaktimit që jepet në Ligjin 46/2015.

II. Zbatimi i Rregullores Nr. 38, datë 19.11.2015, “Për Autorizimin e Përgjithshëm për Ofrimin e Shërbimeve Postare”.

Verifikimi i përmbushjes së kërkesave për ofrimin e shërbimeve alternative postare, respektimin e kërkesave thelbësore për ofrimin e shërbimeve postare, të termave dhe

kushteve të përgjithshme të ofrimit të shërbimeve postare, përmbushjen e parimeve mbi aplikimin e tarifave për çdo shërbim (të jenë të orientuara drejt kostos dhe të sigurojnë nxitje për ofrimin efikas të shërbimit postar), respektimi i standardeve të cilësisë së shërbimit sipas standardeve të përcaktuara në këtë rregullore.

III. Zbatimi i Rregullores Nr.39, Datë 17.12.2015, “Për procedurat e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve ndërmjet përdoruesit dhe ofruesit si dhe midis ofruesve të shërbimeve postare”.

Verifikimi i garantimit dhe zbatimit të procedurës së përcaktuar për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve ndërmjet përdoruesve dhe ofruesit si dhe midis ofruesve të shërbimeve postare.

IV. Në vazhdim, duke mos përjashtuar inspektimin dhe të pikave të përshkruara si më poshtë:

- Vlerësimi i strukturës së tregjeve të shërbimeve postare, si dhe të ketë në fokus garantimin e Shërbimit Universal Postar dhe cilësisë së shërbimeve postare në të gjithë territorin e vendit, duke i kushtuar vëmendje zgjidhjes së problemeve të identifikuara me saktësinë e adresave dhe shpërndarjes së pakove në bashkëpunim edhe me institucionet përkatëse.
- Mbi ndarjen e llogarive të shërbimit universal postar me shërbimet e tjera alternative postare, si dhe ndarjen e llogarive nga ofruesit e shërbimeve postare që ushtrojnë aktivitet tregtar të ndryshëm nga shërbimet postare;
- Mbrojtjen e të dhënave vetjake dhe të privatësisë;
- Detyrimin për të ofruar akses;
- Ruajtja e konfidencialitetit e objekteve postare;
- Ofrimin e shërbimeve postare në rastet e gjendjes së emergjencës;
- Respektimin e parashikimit ligjor mbi plotësimin e karakteristikave të objekteve postare sipas standardeve dhe kushteve teknike të përcaktuara nga AKEP si dhe moslejimin e objekteve postare të ndaluara me ligj, apo të konsideruara të rrezikshme sipas legjislacionit ndërkombëtar dhe kombëtar.

8. Pritshmëritë dhe Angazhimi

DMKI ka përgatitur këtë plan strategjik të inspektimit që bën të mundur planifikimin afat mesëm bazuar kryesisht në mbulimin e risqeve kryesore për fushat e inspektimit që mbulon gjatë periudhës tre vjeçare 2020-2023. Që të sigurohet se ky plani i inspektimit është efektiv, inspektorët duhet të

kuptojnë plotësisht strukturën e subjektit që do të inspektohet, fushën ku operon dhe risqet kryesore me të cilat përballlet. Për këtë arsye ky sektor përgatit periodikisht një plan strategjik ku parashtrihen veprimtaritë kryesore të planifikuara për një periudhë tre vjeçare dhe ku sigurohet që të gjitha subjektet/fushat me risk mbulohen gjatë kësaj periudhe. Drejtimet kryesore që mbulon sipas këtij plani inspektimi janë:

- kontrollin e objekteve të inspektimit dhe të produkteve;
- sistemi i menaxhimit të riskut;
- sisteme të tjera me risk që mund të lindin jashtë programimit vjetor si pasojë dhe e ndryshimeve në strategji të AKEP apo fushë ku operon;
- sisteme të procesit të sigurimit të brendshëm të cilësisë.

Burimet e informacionit që kanë ndihmuar në procesin e planifikimit të këtij dokumenti strategjik janë të brendshme ose të jashtme në lidhje me subjektet e inspektimit. Burimet e brendshme të informacionit merren nga inspektimet dhe këshillimet e subjekteve që inspektohen. Inspektorët kanë kryer inspektime por dhe takime mbas inspektimit të herëpashershme me subjektet gjatë gjithë vitit, pasi:

- bashkëpunojnë me subjektet për të parandaluar dhe këshilluar;
- identifikojnë risqe të tjera për të cilat inspektorët mund të mos kenë dijeni.

Si pjesë e procesit të përgatitjes së Planit Strategjik të Inspektimit, inspektimi i përmbahet disa dokumenteve kyçe, ku përfshihen raportet vjetore të inspektimit, RVR, rezoluta e Kuvendit të RSH e inpute të tjera të jashtme të cilat ndihmojnë që të krijojë një panoramë mbi gjendjen e subjekteve të inspektimit, si dhe risqet që i duhet të përballojë për të kryer një planifikim sa më eficient dhe efektiv.

Me qëllim rritjen e nivelit të planifikimit strategjik DMKI ka nxitur bashkëpunimin jo vetëm me sipërmarrësit me të cilët është në bashkëveprim të vazhdueshëm institucional por dhe me drejtoritë e tjera në AKEP dhe institucionet e tjera qëndrore dhe të pavarura, për të zbatuar një sistem ndjekje dhe bashkëpunimi duke synuar rritjen e nivelit të kontrollit për përgjegjshmërinë e zbatimit të rekomandimeve dhe marrjen e masave si instrument për të luftuar informalitetin, abuzimet dhe keqpërdorimin. Ky bashkëpunim, përcaktuar në vizionin e mësipërm strategjik për të ardhmen duhet zgjeruar e thelluar si në lëndë të parë (input), ashtu edhe në produkt (output) por dhe duhet të vijojë të stimulohet nga problematikat e evidentuara nga strukturat e tjera të AKEP, institucione të tjera shtetërore por dhe ato në media e shoqërinë civile, të përdorë qasjen shkencore e investigative, të dizajnojë e formulojë në të ardhme raporte sipas marrëveshjeve dhe memorandumeve të miratuara si ajo me tatimet apo ato të propozuara si ajo që presim me QKB por dhe si pas praktikave më të mira e ndërkohë dhe të lëvrojë në rrugë kapilare këto raporte tek të gjithë subjektet, për të krijuar një cikël apo zinxhir që ushqen dhe ushqehet nga kjo marrëdhënie.

Rritja e profilit të punës sonë në këtë aspekt është sfida e vërtetë që inspektimi ka në AKEP. Vetëm duke e planifikuar kryerjen e punës tonë inspektuese të orientuar drejt asaj të kërkuar nga

përdoruesit, vetë subjektet dhe Kuvendi, të mbështetur në probleme reale e të qenësishme, të besueshme përmes transparencës dhe profesionalizmit nga media, shoqëria dhe qytetari, inspektimi do të zëre vendin që i takon brenda institucionit dhe do të japë impaktin potencial që mbart edhe jashtë AKEP.

DMKI, në vizionin e saj strategjik, ka qenë dhe do vijojë të jetë e angazhuar që në mënyrë të vazhdueshme të jetë strukturë bashkëveprues dhe gjithëpërfshirës për të maksimizuar kontributin që ofron, nëpërmjet zhvillimit të ekspertizës, për t'iu përgjigjur problemeve dhe sfidave që dalin dhe për të qenë i aftë të demonstrojë autoritetin e duhur për të gjeneruar impakt pozitiv për çështjet që inspektohen. DMKI synon të rrisë influencën dhe impaktin e inspektimeve të saj duke zgjeruar brenda dhe jashtë AKEP bazën e përdoruesve të produkteve të saj, siç janë gjetjet, opinionet dhe rekomandimet e inspektimeve, për t'i shërbyer qoftë përdoruesve direkt ashtu dhe indirekt, duke tentuar të përdorë kanale më efektive të komunikimit për të mbërritur deri tek përdoruesi më i fundit.

Gjithashtu, është në frymën e këtij dokumenti dhe vizionit tonë strategjik se zbatimi i standardeve profesionale dhe dedikimi ndaj tyre konsiderohet prej inspektimit të AKEP si një prej sfidave të vazhdueshme me të cilat përballen të gjithë strukturat inspektuese në çdo nivel. Implementimi i standardeve është një proces dinamik dhe një prej sfidave të zhvillimit institucional të vetë AKEP. Në përmbushje të këtij objektivit strategjik, DMKI është angazhuar në rishqyrtime dhe azhornime të metodologjive të inspektimit, proceseve dhe procedurave, për të siguruar përputhshmërinë e veprimtarisë inspektuese me standardet profesionale dhe vlerat.